

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 20ής Απριλίου 2005 *

Στην υπόθεση T-211/03,

Faber Chimica Srl, με έδρα στο Fabriano (Ιταλία), εκπροσωπούμενη από τους P. Tartuferi και M. Andreano, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από την M. Carostagno και τον O. Montalto,

καθού,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

έτερος διάδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ:

Industrias Quimicas Naber, SA Nabersa, με έδρα στη Βαλένθια (Ισπανία),

με αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του τετάρτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 19ης Μαρτίου 2003 (υπόθεση R 620/2001-4), σχετικά με διαδικασία ανακοπής μεταξύ της Faber Chimica Srl και της Industrias Quimicas Naber, SA Nabersa,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τον J. Pírung, πρόεδρο, και τους N. J. Forwood και Σ. Παπασάββα, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

αφού έλαβε υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 13 Ιουνίου 2003,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 23 Σεπτεμβρίου 2003,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Νοεμβρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 14 Νοεμβρίου 1997, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, αίτηση καταχώρισης κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (στο εξής: Γραφείο).
- 2 Το κοινοτικό σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση είναι το εικονιστικό σημείο Faber, το οποίο έχει ως εξής:

- 3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση εμπίπτουν στις κλάσεις 1, 2 και 3 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με την κατάταξη των προϊόντων και των υπηρεσιών για την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957,

όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, για εκάστη των κλάσεων αυτών, στην ακόλουθη περιγραφή:

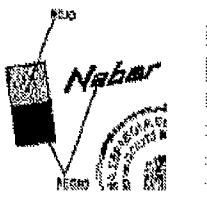
- κλάση 1: «Χημικά προϊόντα προοριζόμενα για τη βιομηχανία και τις επιστήμες· ακατέργαστες συνθετικές ρητίνες· δεψικές ουσίες· κολλητικές ουσίες βιομηχανικής χρήσεως»

- κλάση 2: «Χρώματα, βερνίκια, λάκες· μέσα προφυλάξεως κατά της σκωρίας και μέσα συντηρήσεως ξύλου· χρωστικές ουσίες· αντιδιαβρωτικές ουσίες· ακατέργαστες φυσικές ρητίνες· μέταλλα σε ελάσματα και σε μορφή σκόνης για ζωγράφους, διακοσμητές, τυπογράφους και καλλιτέχνες»

- κλάση 3: «Λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ουσίες για πλύσιμο· παρασκευάσματα για καθαρισμό, στίλβωση, αφαίρεση λίπους και απόξεση· σαπούνια· είδη αρωματοποίησης, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, κρέμες για τα μαλλιά· οδοντόπαστες».

⁴ Στις 11 Ιανουαρίου 1999, η αίτηση αυτή δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* υπ' αριθ. 2/99.

⁵ Στις 12 Απριλίου 1999, η Industrias Quimicas Naber, SA Nabersa (στο εξής: ανακόπτουσα), άσκησε, δυνάμει του άρθρου 42 του κανονισμού 40/94, ανακοπή κατά της καταχωρίσεως του αιτούμενου σήματος, για όλα τα προϊόντα τα οποία αφορά η αίτηση καταχωρίσεως σήματος. Ο λόγος στον οποίο στηρίχθηκε η ανακοπή ήταν ο κίνδυνος συγχύσεως που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1,

στοιχείο β', του κανονισμού 40/94. Η ανακοπή στηριζόταν στην ύπαρξη των ακόλουθων προγενέστερων εθνικών σημάτων, των οποίων δικαιούχος είναι η ανακόπτουσα:

- του λεκτικού σήματος NABER, που καταχωρίστηκε στην Ισπανία με αριθμό 801 202 και αφορά τα προϊόντα της κλάσεως 1 («Χημικά προϊόντα και κολλητικές ουσίες βιομηχανικής χρήσεως· ουσίες αποχρωματισμού· τεχνητές και συνθετικές ρητίνες»·
- τα τρία εικονιστικά σήματα Naber, τα οποία απεικονίζονται στη συνέχεια, καταχωρίστηκαν στην Ισπανία με αριθμούς 2 072 120, 2 072 121 και 2 072 122 και αφορούν, αντιστοίχως, προϊόντα της κλάσεως 1 [«Χημικά προϊόντα προοριζόμενα για τη βιομηχανία, τις επιστήμες (εξαιρουμένων των προοριζόμενων για ιατρικές επιστήμες προϊόντων), τη φωτογραφία, τη γεωργία, την κηπουρική καθώς και τη δασική εκμετάλλευση· ακατέργαστες τεχνητές ρητίνες· ακατέργαστες πλαστικές ύλες· λιπάσματα (φυσικά και τεχνητά)· κατασβεστικά μίγματα· παρασκευάσματα για τη βαφή και τη συγκόλληση των μετάλλων· χημικά προϊόντα προοριζόμενα για τη συντήρηση τροφίμων· δεψικές ουσίες· κολλητικές ουσίες βιομηχανικής χρήσεως»], της κλάσεως 2 («Χρώματα, βερνίκια, λάκες· βαφές, μέσα προφυλάξεως κατά της σκωρίας και μέσα συντηρήσεως ξύλου· χρωστικές ουσίες· αντιδιαβρωτικές ουσίες· ακατέργαστες φυσικές ρητίνες· μέταλλα σε ελάσματα και σε μορφή σκόνης για ζωγράφους, διακοσμητές, τυπογράφους και καλλιτέχνες») και της κλάσεως 3 («Λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ουσίες για πλύσιμο· παρασκευάσματα για καθαρισμό, στίλβωση, αφαίρεση λίπους και απόξεση· σαπούνια· είδη αρωματοποίησης, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, κρέμες για τα μαλλιά· οδοντόπαστες· αποσμητικά προσωπικής χρήσεως»).

- 6 Με απόφαση της 23ης Απριλίου 2001, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή με την αιτιολογία ότι δεν υφίστατο ομοιότητα σε οπτικό, ακουστικό ή εννοιολογικό επίπεδο μεταξύ των επίδικων σημάτων, ούτε, επομένως, κίνδυνος συγχύσεως των εν λόγω σημάτων.

7 Στις 25 Ιουνίου 2001, η ανακόπτουσα άσκησε ενώπιον του Γραφείου, βάσει των άρθρων 57 έως 62 του κανονισμού 40/94, προσφυγή κατά της απόφασης του τμήματος ανακοπών.

8 Με απόφαση της 19ης Μαρτίου 2003 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η οποία κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 3 Απριλίου 2003, το τέταρτο τμήμα προσφυγών του Γραφείου, αφενός, επιβεβαίωσε τη διαπίστωση του τμήματος ανακοπών ότι δεν υφίστατο ομοιότητα μεταξύ του αιτούμενου σήματος και των προγενέστερων εικονιστικών σημάτων της ανακόπτουσας. Αφετέρου, το τμήμα προσφυγών, αφού έκρινε ότι η εννοιολογική σύγκριση των εν λόγω σημάτων δεν ασκούσε, εν προκειμένω, επιρροή, αναγνώρισε την ύπαρξη ομοιότητας σε οπτικό και ακουστικό επίπεδο μεταξύ του αιτούμενου σήματος και του προγενέστερου λεκτικού σήματος της ανακόπτουσας, καθώς και την ύπαρξη ομοιότητας μεταξύ των προϊόντων τα οποία αφορούν τα δυο αυτά σήματα. Κατά συνέπεια, το τμήμα προσφυγών δέχθηκε την προσφυγή και ακύρωσε εν μέρει την απόφαση του τμήματος ανακοπών.

Αιτήματα των διαδίκων

9 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει ή να μεταρρυθμίσει την προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που αναγνωρίζει την ύπαρξη ομοιότητας και, συνεπώς, την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ του αιτούμενου σήματος και του προγενέστερου λεκτικού σήματος της ανακόπτουσας·

— να καταδικάσει το Γραφείο στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων στα οποία προέβη στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ενώπιον του Γραφείου·

— να διατάξει, ως μέσο αποδείξεως, τεχνική πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να αποδειχθεί ότι, στην ισπανική γλώσσα, ουδεμία ομοιότητα υφίσταται, από ακουστικής απόψεως, μεταξύ των καταλήξεων «naber» και «faber».

10 Το Γραφείο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 11 Προς στήριξη της προσφυγής της, η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, έναν μόνο λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.
- 12 Συναφώς, η προσφεύγουσα προσάπτει στο τμήμα προσφυγών αντιφατική συλλογιστική, καθόσον η εκτίμηση, στην προσβαλλόμενη απόφαση, της ομοιότητας μεταξύ του αιτούμενου σήματος και των προγενέστερων σημάτων της ανακόπτουσας αποτελούσε συνάρτηση του αν τα προγενέστερα σήματα ήταν εικονιστικά ή λεκτικά. Έτσι, αφού διαπίστωσε, ορθώς, ότι δεν υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως του αιτούμενου σήματος και των προγενέστερων εικονιστικών σημάτων, αποδίδοντας

καθοριστική σημασία στο οπτικό στοιχείο των επίδικων σημείων (σημεία 14 έως 25 της προσβαλλομένης απόφασης), το τμήμα προσφυγών προέβη στην εσφαλμένη διαπίστωση ότι υφίστατο κίνδυνος συγχύσεως του εν λόγω σήματος με το προγενέστερο λεκτικό σήμα της ανακόπτουσας, με την αιτιολογία ότι, μεταξύ άλλων, το τελευταίο αυτό σήμα μπορούσε «να απεικονιστεί γραφιστικά με οποιοδήποτε τρόπο» (σκέψη 26 της προσβαλλομένης απόφασης). Με τη συλλογιστική αυτή, το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε εσφαλμένως σε μια «δυνητική, υποθετική και μελλοντική» μετατροπή του επίμαχου σήματος.

- 13 Όσον αφορά τη σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων, υπό τη σημερινή μορφή τους, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι δεν υφίσταται καμία ομοιότητα σε οπτικό, ακουστικό ή εννοιολογικό επίπεδο, λαμβανομένου υπόψη, όπως υποστηρίζει, ότι το στοιχείο της οπτικής ομοιότητας πρέπει να θεωρηθεί καθοριστικό για τη σύγκριση αυτή, οπότε, ελλείψει οπτικής ομοιότητας, αποκλείεται οποιοσδήποτε κίνδυνος συγχύσεως.
- 14 Η προσφεύγουσα βάλλει, επίσης, κατά της συγκρίσεως μεταξύ των προϊόντων που αφορούν τα αντιπαρατιθέμενα σήματα καθώς και κατά της συνολικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως την οποία περιλαμβάνει η προσβαλλόμενη απόφαση. Προβάλλει, επίσης, ορισμένα επιχειρήματα όσον αφορά την έλλειψη στην αγορά ουσιαστικού ανταγωνισμού μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων, καθώς και την έλλειψη στοιχείων που αποδεικνύουν ότι τα προγενέστερα σήματα της ανακόπτουσας είχαν καλή φήμη στην Ισπανία.
- 15 Το Γραφείο υποστηρίζει ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν πάσχει ούτε αντιφάσεις ούτε πλάνη εκτιμήσεως. Ειδικότερα, το τμήμα προσφυγών ορθώς συνείρνε το αιτούμενο σήμα με τα προγενέστερα σήματα διακρίνοντας τα τελευταία ανάλογα με την τυπολογία τους, η οποία είναι ικανή να ασκήσει σημαντική επιρροή στη συνολική εντύπωση που δημιουργούν. Πράγματι, είναι αδιαμφισβήτητο ότι τα προγενέστερα σήματα έχουν διαφορετικά μορφολογικά χαρακτηριστικά, τα οποία δεν δικαιολογούν απλώς, αλλά και επιβάλλουν τη διαφορετική εκτίμησή τους, από την οποία συνάγονται διαφορετικά συμπεράσματα.

- 16 Εξάλλου, κατά το Γραφείο, το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι το προγενέστερο λεκτικό σήμα, το οποίο καταχωρίστηκε ανεξαρτήτως των ειδικών γραφιστικών χαρακτηριστικών του, μπορούσε να απεικονιστεί με διαφορετικούς τρόπους, οπότε δεν μπορούσε να αποκλειστεί το ενδεχόμενο απεικόνισεώς του κατά τρόπο δυνάμενο να το εξομοιώσει, στη συγκεκριμένη χρήση, με το αιτούμενο σήμα.
- 17 Όσον αφορά τη σύγκριση μεταξύ των αντιτιθέμενων, εν προκειμένω, σημείων, και ειδικότερα σε οπτικό επίπεδο, το Γραφείο φρονεί ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς απέδωσε ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός ότι τα τέσσερα από τα πέντε γράμματα των δύο λέξεων, τα οποία συνθέτουν την κατάληξη «aber», συμπίπτουν, κρίνοντας επουσιώδη την παρουσία του γράμματος «F», που είναι το αρχικό γράμμα του αιτούμενου σήματος και του οποίου η ιδιαίτερη γραφιστική απεικόνιση δεν το καθιστά άμεσα αντιληπτό.
- 18 Όσον αφορά, ακολούθως, το ακουστικό στοιχείο, το Γραφείο συμφωνεί με την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών που, μολονότι αναγνώρισε τη διαφορά μεταξύ των αρχικών γραμμάτων «F» και «N», την οποία κακώς έκρινε καθοριστική το τμήμα ανακοπών, απέδωσε μεγαλύτερη σημασία στο γεγονός ότι τα εν λόγω σήματα έχουν κοινή κατάληξη «aber». Η εκτίμηση αυτή στηρίζεται στην παρουσία των φωνηέντων, τα οποία, από φωνητικής απόψεως, είναι ισχυρότερα από τα σύμφωνα, ιδίως στις λατινογενείς γλώσσες όπως στην ισπανική. Στην περίπτωση των δύο οικείων σημάτων, η παρουσία του γράμματος «A» και της καταλήξεως «ber» συνεπάγεται ομοιογενές ηχητικό αποτέλεσμα, το οποίο είναι συνολικώς ισχυρότερο από εκείνο του αρχικού γράμματος «F» ή «N».
- 19 Το Γραφείο αντιτάσσεται επίσης στα επιχειρήματα με τα οποία η προσφεύγουσα αμφισβητεί τη σύγκριση μεταξύ των προϊόντων τα οποία αφορούν τα αντιπαρατιθέμενα σήματα και τη συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, στοιχεία που περιλαμβάνει η προσβαλλόμενη απόφαση. Ο Γραφείο αντιτάσσεται, ομοίως, στα επιχειρήματα της προσφεύγουσας σχετικά με τη φερόμενη έλλειψη στην αγορά ουσιαστικού ανταγωνισμού μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων, καθώς και με την απουσία στοιχείων τα οποία αποδεικνύουν την καλή φήμη των προγενέστερων σημάτων της ανακόπτουσας στην Ισπανία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 20 Κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, όταν έχει ασκηθεί ανακοπή από τον δικαιούχο προγενεστέρου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση, όταν, λόγω της ταυτότητάς του ή της ομοιότητάς του με το προγενέστερο σήμα και λόγω της ταυτότητας ή της ομοιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που τα δύο σήματα προσδιορίζουν, υφίσταται για το κοινό κίνδυνος συγχύσεως της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα.
- 21 Κατά πάγια νομολογία, ο κίνδυνος συγχύσεως ως προς την εμπορική καταγωγή των προϊόντων ή υπηρεσιών πρέπει να εκτιμάται σφαιρικά, λαμβανομένου υπόψη του τρόπου με τον οποίο το ενδιαφερόμενο κοινό αντιλαμβάνεται τα επίδικα σημεία και τα επίδικα προϊόντα ή υπηρεσίες, καθώς και όλων των σχετικών παραγόντων, ιδίως της αλληλεξαρτήσεως μεταξύ της ομοιότητας των σημάτων και αυτής των προσδιοριζόμενων προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 2003, T-162/01, Laboratorios RTB κατά ΓΕΕΑ — Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), Συλλογή 2003, σ. II-2821, σκέψεις 29 έως 33, καθώς και την παρατιθέμενη εκεί νομολογία].
- 22 Εν προκειμένω, το προγενέστερο λεκτικό σήμα της ανακόπτουσας, το μοναδικό επίδικο σήμα στην παρούσα διαφορά, καταχωρίστηκε στην Ισπανία, η οποία αποτελεί, συνεπώς, την κρίσιμη για την εφαρμογή του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 εδαφική περιοχή.
- 23 Όσον αφορά τον προσδιορισμό του ενδιαφερόμενου, εν προκειμένω, κοινού, πρέπει να γίνει δεκτή η διαπίστωση του τμήματος προσφυγών (σημείο 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως) ότι τα προϊόντα τα οποία αφορά το προγενέστερο σήμα της ανακόπτουσας εμπίπτουν στην κλάση 1 και απευθύνονται κυρίως σε βιομηχανίες («Χημικά προϊόντα και κολλητικές ουσίες για βιομηχανική χρήση· ουσίες αποχρωματισμού· τεχνητές και συνθετικές ρητίνες»).

- 24 Ως εκ τούτου, για την εκτίμηση του συνολικού κινδύνου συγχύσεως, πρέπει να ληφθεί υπόψη η άποψη του ενδιαφερόμενου κοινού, το οποίο αποτελείται κυρίως από βιομηχανίες της Ισπανίας. Δεδομένου ότι πρόκειται για επαγγελματίες, οι βιομηχανίες αυτές μπορούν να επιδεικνύουν υψηλότερο βαθμό προσοχής κατά την επιλογή των επίμαχων προϊόντων [βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Απριλίου 2003, T-224/01, Durferrit κατά ΓΕΕΑ — Kolene (NU-TRIDE), Συλλογή 2003, σ. II-1589, σκέψη 52, και της 30ής Ιουνίου 2004, T-317/01, M+M κατά ΓΕΕΑ — Mediametrie (M+M EUROdATA), Συλλογή 2004, σ. II-1817, σκέψη 52].
- 25 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να ελεγχθεί η διενεργηθείσα από το τμήμα προσφυγών σύγκριση μεταξύ, αφενός, των αντιπαρατιθέμενων σημείων και, αφετέρου, των οικείων προϊόντων.
- 26 Όσον αφορά, πρώτον, τη σύγκριση των αντιπαρατιθέμενων σημείων, επιβάλλεται η γενική επισήμανση ότι δύο σήματα είναι όμοια όταν, κατά την άποψη του ενδιαφερόμενου κοινού, συμπίπτουν τουλάχιστον εν μέρει ως προς μία ή περισσότερες κρίσιμες πτυχές. Όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, κρίσιμες πτυχές είναι η οπτική, η ακουστική και η εννοιολογική (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 23, και της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819, σκέψη 25). Από τη νομολογία αυτή προκύπτει επίσης ότι η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την ομοιότητα των επίδικων σημάτων σε οπτικό, ηχητικό ή εννοιολογικό επίπεδο, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που δημιουργούν τα εν λόγω σήματα, λαμβανομένων υπόψη, ειδικότερα, των κύριων διακριτικών γνωρισμάτων τους.
- 27 Επίσης, αντιθέτως προς την άποψη της προσφεύγουσας ότι η οπτική πτυχή πρέπει να θεωρηθεί ως καθοριστική, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο η ηχητική και μόνον ομοιότητα δύο σημάτων να μπορεί να δημιουργήσει κίνδυνο συγχύσεως [βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα στη σκέψη 26 απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 28, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιανουαρίου 2003, T-99/01, Mystery Drinks κατά ΓΕΕΑ — Karlsberg Brauerei (MYSTERY), Συλλογή 2003, σ. II-43, σκέψη 42].

- 28 Εν προκειμένω, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών έκρινε, κατόπιν αναλύσεως σε οπτικό και ακουστικό επίπεδο, ότι τα αντιπαρατιθέμενα σημεία είναι όμοια. Εξάλλου, είναι γεγονός (βλ. σημείο 16 της προσβαλλόμενης αποφάσεως, το οποίο δεν αμφισβητείται από την προσφεύγουσα στο πλαίσιο της παρούσας προσφυγής) ότι, δεδομένου ότι τα επίδικα σημεία δεν έχουν κανένα σημασιολογικό περιεχόμενο στην ισπανική γλώσσα, δεν μπορούν να θεωρηθούν όμοια από εννοιολογικής απόψεως.
- 29 Όσον αφορά, καταρχάς, τη σύγκριση σε οπτικό επίπεδο, το τμήμα προσφυγών στηρίχθηκε στην αρχή ότι ένα λεκτικό σήμα μπορεί «να απεικονιστεί γραφιστικά με οποιοδήποτε τρόπο» (σημείο 26 της προσβαλλόμενης αποφάσεως). Από τις γραπτές παρατηρήσεις του Γραφείου προκύπτει ότι αυτό που είχε υπόψη του το Γραφείο ήταν το ενδεχόμενο μελλοντικής χρήσεως του λεκτικού σήματος της ανακόπτουσας κατά τέτοιο τρόπο ώστε να καθίσταται, από γραφιστικής απόψεως, όμοιο με το αιτούμενο σήμα.
- 30 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η συλλογιστική του τμήματος προσφυγών στηρίχθηκε εσφαλμένως σε μια «ενδεχόμενη, υποθετική και μελλοντική μετατροπή» του επίμαχου σήματος. Κατά την άποψή της, η σύγκριση πρέπει, αντιθέτως, να πραγματοποιηθεί σε σχέση με το σημείο υπό τη σημερινή μορφή του και όχι υπό τη μορφή που ενδεχομένως θα έχει κατόπιν των μελλοντικών μετατροπών που θα υποστεί, οι οποίες ουδεμία σχέση έχουν με τη σημερινή συνολική εκτίμηση. Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, αν η ανακόπτουσα έπρεπε να μεταβάλει στο μέλλον τη γραφιστική απεικόνιση του σήματός της, θα προέκυπτε άλλο διακριτικό σημείο το οποίο δεν θα προστατευόταν και δεν θα ήταν πλέον αναγνωρίσιμο από τους πελάτες, οπότε δεν θα μπορούσε να προσδιορίσει την εμπορική καταγωγή των προϊόντων που αφορά.
- 31 Το Γραφείο αντιτάσσει ότι το κριτήριο εκτιμήσεως που εφάρμοσε το τμήμα προσφυγών είναι γνωστό και ευρέως διαδεδομένο, καθόσον η καταχώριση ενός αμιγώς λεκτικού σήματος εξασφαλίζει στον δικαιούχο του αποκλειστικό δικαίωμα το οποίο δεν περιορίζεται στην προκαθορισμένη γραφιστική απεικόνιση του σημείου. Η εφαρμογή του κριτηρίου αυτού δεν επηρεάζει τη διαπίστωση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως στην οποία προέβη το τμήμα προσφυγών. Αντιθέτως, τα εικονιστικά σήματα, ως εκ της φύσεώς τους, προστατεύονται αποκλειστικώς υπό τη συγκεκριμένη μορφή με την οποία καταχωρίστηκαν. Εν

προκειμένω, αυτό ακριβώς το «αμετάβλητο» της μορφής τους διέκρινε τα προγενέστερα εικονιστικά σήματα της ανακόπτουσας, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να αποκλείεται οποιοσδήποτε κίνδυνος συγχύσεως με το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση.

- 32 Συναφώς, επιβάλλεται η επισήμανση ότι, εν προκειμένω, πρέπει να συγκριθούν, από οπτικής απόψεως, ένα λεκτικό σήμα, το οποίο αποτελείται από τη λέξη «naber», και ένα περίπλοκο εικονιστικό σήμα, το οποίο αποτελείται τόσο από ένα λεκτικό στοιχείο, ήτοι τη λέξη «faber», όσο και από ένα γραφιστικό στοιχείο. Αυτό το περίπλοκο εικονιστικό σήμα περιγράφεται στην αίτηση καταχώρισεως σήματος ως εξής:

«Ονομασία “faber” τυπωμένη με πεζά γράμματα, στην οποία η οριζόντια γραμμή του “f” προεκτείνεται κατά τρόπο ώστε δίδει ανοδική κλίση σε ολόκληρη τη λέξη και κατεβαίνει μέχρι την κάθετη γραμμή του “r”, χωρίς να εφάπτεται μαζί της, η δε κάτω οριζόντια γραμμή του “f” τέμνει την κάθετη γραμμή του γράμματος αυτού και η προέκτασή της εκτείνεται προς τα κάτω υπογραμμίζοντας στη συνέχεια ολόκληρη τη λέξη, ενώ στο τέλος ανεβαίνει καταλήγοντας μπροστά από την οριζόντια γραμμή του “r”, χωρίς να εφάπτεται μαζί της, η δε ονομασία και οι προεκτάσεις των γραμμών έχουν ελλειψοειδές σχήμα.»

- 33 Όπως ορθώς επισημαίνει το Γραφείο στον διαδικτυακό τόπο του, λεκτικό είναι το σήμα που αποτελείται αποκλειστικώς από γράμματα, λέξεις ή συνδυασμούς λέξεων, τυπωμένων με τη συνήθη γραμματοσειρά, χωρίς συγκεκριμένο γραφιστικό χαρακτήρα. Ένα εικονιστικό σήμα, αντιθέτως, συνίσταται στην ιδιαίτερη απεικόνιση λεκτικών ή γραφιστικών χαρακτηριστικών ή στον συνδυασμό λεκτικών και γραφιστικών στοιχείων, έγχρωμων ή μη. Ένα περίπλοκο εικονιστικό σήμα αποτελείται από δύο ή περισσότερες κατηγορίες σημείων, συνδυάζοντας, για παράδειγμα, γράμματα και γραφιστική απεικόνιση, όπως συμβαίνει εν προκειμένω με το αιτούμενο σήμα.

- 34 Κατόπιν των προκαταρκτικών αυτών σκέψεων, δεν μπορεί να γίνει δεκτή ούτε η συλλογιστική της προσφεύγουσας ούτε εκείνη του Γραφείου.

- 35 Αφενός, η προσφεύγουσα, αντιμετωπίζοντας το προγενέστερο λεκτικό σήμα αποκλειστικώς ως ιδιαίτερο είδος εικονιστικού σήματος, το οποίο μπορεί να αποδοθεί με μία μόνο συγκεκριμένη μορφή, παραβλέπει τα χαρακτηριστικά του. Επιπλέον, η προσφεύγουσα υποπίπτει σε δεύτερο σφάλμα, όταν δεν λαμβάνει υπόψη το λεκτικό στοιχείο του περίπλοκου σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση.
- 36 Αφετέρου, το Γραφείο αναγνωρίζει στο λεκτικό σήμα ένα γραφιστικό χαρακτηριστικό το οποίο, εξ ορισμού, δεν προσιδιάζει στο εν λόγω σήμα. Επιπλέον, το Γραφείο αντιμετωπίζει εν μέρει μόνον το ζήτημα, καθόσον φρονεί ότι η προστασία που εξασφαλίζεται στο προγενέστερο λεκτικό σήμα δικαιολογείται από την ικανότητά του να μιμηθεί στο μέλλον την ιδιαίτερη μορφή του περίπλοκου σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση.
- 37 Για να εκτιμηθεί η ομοιότητα μεταξύ ενός περίπλοκου εικονιστικού σήματος και ενός προγενέστερου λεκτικού σήματος, οι γραφιστικές ή εικονιστικές πτυχές που ενδεχομένως θα αποκτήσει το τελευταίο αυτό σήμα δεν ασκούν επιρροή. Εν πάση περιπτώσει, η εξέταση της ομοιότητας με το προγενέστερο λεκτικό σήμα, το μοναδικό κρίσιμο εν προκειμένω σήμα, δεν πρέπει να υποκαθίσταται από την εξέταση της ομοιότητας με ένα εικονιστικό στοιχείο το οποίο δεν καλύπτεται από την προστασία που παρέχει η προγενέστερη καταχώριση.
- 38 Στην πραγματικότητα, ο λόγος για τον οποίο ένα προγενέστερο λεκτικό σήμα δεν πρέπει να καταχωριστεί δεν είναι η δυνατότητα ενός τέτοιου σήματος να αποδοθεί γραφιστικώς στο μέλλον κατά τέτοιο τρόπο ώστε να καθίσταται όμοιο ή παρεμφερές με ένα περίπλοκο αιτούμενο σήμα, αλλά το ότι το εν λόγω σήμα συνίσταται, πέραν της μεμονωμένης εικονιστικής πτυχής του, σε ένα λεκτικό στοιχείο όμοιο ή παρεμφερές προς αυτό το οποίο συνίσταται το προγενέστερο σήμα και το ότι, στο πλαίσιο της συνολικής εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, το λεκτικό αυτό στοιχείο δεν μπορεί να θεωρηθεί ως δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με το άλλο στοιχείο που συνθέτει το σημείο [βλ., αντιθέτως, τη συλλογιστική του Πρωτοδικείου στις σκέψεις 50 επ. της αποφάσεως της 12ης Δεκεμβρίου 2002, T-110/01, Vedral κατά ΓΕΕΑ — France Distribution (HUBERT), Συλλογή 2002, σ. II-5275].

- 39 Ως εκ τούτου, προέχει η ανάλυση της από οπτικής απόψεως ομοιότητας των καταλήξεων «naber» και «faber», στη συνέχεια δε, εφόσον διαπιστωθεί η ύπαρξη τέτοιας ομοιότητας, πρέπει να εξακριβωθεί αν το πρόσθετο γραφιστικό ή εικονιστικό στοιχείο του αιτούμενου σήματος μπορεί να αποτελέσει στοιχείο διακρίσεως αρκετό για να εξασφαλιστεί ότι, για το ενδιαφερόμενο κοινό, δεν υφίσταται ομοιότητα σε οπτικό επίπεδο μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων (βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα στη σκέψη 38 απόφαση HUBERT).
- 40 Όσον αφορά, καταρχάς, την σε οπτικό επίπεδο σύγκριση των αμιγώς λεκτικών στοιχείων «faber» και «naber», είναι γεγονός ότι οι δύο αυτές καταλήξεις έχουν κοινά τα τέσσερα γράμματα «aber». Ωστόσο, όπως επισημαίνει το τμήμα προσφυγών με το σημείο 18 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το ότι τα δύο συγκρινόμενα σήματα έχουν ένα κοινό στοιχείο δεν σημαίνει ότι το στοιχείο αυτό είναι οπωσδήποτε το σημαντικότερο καθενός από τα εν λόγω σήματα. Η εκτίμηση της ομοιότητάς τους εξαρτάται, επομένως, από τον βαθμό της σημασίας που αποδίδεται στο αρχικό γράμμα, το οποίο τα διακρίνει μεταξύ τους, σε σχέση με τα τέσσερα τελικά γράμματα, τα οποία δεν είναι κοινά μόνο στα εν λόγω σήματα, αλλά, σύμφωνα με τα στοιχεία που προσκόμισε η προσφεύγουσα κατά τη διοικητική διαδικασία, και σε πολλά άλλα σήματα που κυκλοφορούν στην ισπανική αγορά (βλ. σημείο II της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών και σημείο 4 της προσβαλλομένης αποφάσεως). Λαμβανομένου υπόψη του τελευταίου αυτού στοιχείου, δεν είναι σαφές ποια άποψη είναι ορθότερη. Συνεπώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι υφίσταται ορισμένου βαθμού ομοιότητα μεταξύ των δύο αυτών σημείων, χωρίς ωστόσο η ομοιότητα αυτή να είναι ιδιαίτερος καθοριστική.
- 41 Όσον αφορά, ακολούθως, τη συνεκτίμηση του πρόσθετου εικονιστικού στοιχείου του αιτούμενου σήματος, το Πρωτοδικείο συμφωνεί με τη διαπίστωση του τμήματος ανακοπών ότι το εν λόγω στοιχείο δεν είναι δευτερεύουσας σημασίας, καθόσον «αποτελεί φανταστική σύνθεση η οποία απαιτεί προσπάθεια κατανόησης του εννοιολογικού περιεχομένου της». Το τμήμα ανακοπών επισήμανε, ειδικότερα, ότι «[το] αρχικό γράμμα “F” απεικονίζεται με χαρακτηριστικό τρόπο, καθόσον, αφενός, καλύπτει στην άνω πλευρά του ολόκληρο το λεκτικό στοιχείο και, αφετέρου, η γραμμή του “F” τονίζει το λεκτικό στοιχείο, δίδοντάς του κατιούσα κλίση και ενώνοντάς το, τελικώς, με τη γραμμή του τελικού γράμματος “R”». Εξάλλου, το ελλειψοειδές σχήμα αυτής της συνθέσεως τονίζει σε μεγάλο βαθμό την ιδιαίτερη εικονιστική πτυχή του.

- 42 Το τμήμα προσφυγών αναγνώρισε, ομοίως, με το σημείο 27 της προσβαλλομένης αποφάσεως, τη «σημαντική εικονιστική πτυχή» του αιτούμενου σήματος.
- 43 Ο συνδυασμός των δύο αυτών διαπιστώσεων, στο πλαίσιο της συνολικής εκτιμήσεως της ομοιότητας από οπτικής απόψεως, οδηγεί το Πρωτοδικείο στη διαπίστωση ότι το πρόσθετο γραφιστικό ή εικονιστικό στοιχείο του αιτούμενου σήματος μπορεί να αποτελέσει στοιχείο διαφοροποίησης το οποίο αρκεί για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο το ενδιαφερόμενο κοινό, που αποτελείται από επαγγελματίες, να διαπιστώσει την ύπαρξη ομοιότητας σε οπτικό επίπεδο μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων.
- 44 Συνεπώς, κακώς το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε, με το σημείο 27 της προσβαλλομένης αποφάσεως την ύπαρξη ομοιότητας σε οπτικό επίπεδο μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων, παρά τη «σημαντική εικονιστική πτυχή» του αιτούμενου σήματος, με την αιτιολογία ότι η κατάληξη «aber» ήταν «εύκολα αντιληπτή».
- 45 Πρέπει, εξάλλου, να τονιστεί η αντίφαση, την οποία επισημαίνει και η προσφεύγουσα, μεταξύ της τελευταίας αυτής διαπιστώσεως και εκείνης που περιλαμβάνει το σημείο 21 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι δηλαδή η κατάληξη «aber» «δεν διακρίνεται ιδιαιτέρως» στο επίμαχο σήμα.
- 46 Όσον αφορά την από ακουστικής απόψεως ομοιότητα, το τμήμα ανακοπών επισήμανε, αφενός, ότι το αρχικό γράμμα καθίσταται ακόμη πιο κατανοητό από το κοινό διότι αποτελεί το πρώτο γράμμα της λέξεως και, αφετέρου, ότι ο ήχος «F» διακρίνεται σαφώς από τον ήχο «N». Η μοναδική αυτή διαφορά αρκούσε, κατά το τμήμα ανακοπών, για να αποκλειστεί κάθε ηχητική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων.
- 47 Αντιθέτως, με το σημείο 22 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι αυτή η διαφορά δεν ήταν καθοριστική. Επισήμανε ότι, από ηχητικής

απόψεως, οι λέξεις χωρίζονται σε συλλαβές και ότι σε κάθε συλλαβή, ιδίως στην ισπανική γλώσσα, η ένταση της φωνής αυξάνει στα φωνήεντα, σύμφωνα με το φαινόμενο του τονισμού. Εν προκειμένω, κατά το τμήμα προσφυγών, στην αρχική συλλαβή των λέξεων «naber» και «faber», το γράμμα «A» είναι, κατά συνέπεια, ηχηρότερο από το αρχικό σύμφωνο. Δεδομένου, εξάλλου, ότι η δεύτερη συλλαβή «ber» είναι όμοια στις δύο λέξεις, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι υφίστατο ορισμένου βαθμού ηχητική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

- 48 Χωρίς να είναι αναγκαία η προσφυγή στην τεχνική πραγματογνωμοσύνη που ζητεί η προσφεύγουσα προς απόρριψη της απόψεως αυτής, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι υφίσταται αδιαμφισβήτητα ορισμένου βαθμού ηχητική ομοιότητα μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων. Ωστόσο, ακόμη και αν ληφθεί υπόψη το φαινόμενο τονισμού που επικαλείται το Γραφείο, η ομοιότητα αυτή δεν αρκεί για να εξουδετερωθεί η ηχητική διαφοροποίηση την οποία προκαλεί η παρουσία του αρχικού γράμματος, καθόσον, όπως επισήμανε το τμήμα ανακοπών, οι ήχοι που παράγουν τα σύμφωνο «F» και «N» διακρίνονται σαφώς μεταξύ τους.
- 49 Συγκεκριμένα, αφενός, το σύμφωνο «F» είναι άηχο, ήτοι οι φωνητικές χορδές δεν πάλλονται κατά την παραγωγή του ήχου, αντιθέτως προς το σύμφωνο «N», το οποίο είναι ηχηρό. Αφετέρου, το σύμφωνο «F» είναι χειλικό, ήτοι η άρθρωσή του δημιουργεί εντύπωση τριβής, ενώ το σύμφωνο «N» είναι ένρινο, δηλαδή η άρθρωσή του δημιουργεί εντύπωση αντηχήσεως.
- 50 Λαμβανομένου υπόψη ότι το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελεί εξειδικευμένο κοινό, οπότε επιδεικνύει μεγαλύτερη προσοχή από ό,τι ο μέσος καταναλωτής, αυτή η ηχητική διαφοροποίηση των δύο αντιπαρατιθέμενων σημείων και, κυρίως, η προφανής οπτική διαφοροποίηση που απορρέει από τη σημαντική εικονιστική πτυχή του ενός από αυτά αρκούν, στο πλαίσιο συνολικής εκτιμήσεως, για να διαπιστωθεί ότι τα σημεία που συνθέτουν τα επίδικα σήματα, μεταξύ άλλων, των κύριων διακριτικών γνωρισμάτων τους, δεν είναι όμοια.

51 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι μία από τις προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94 δεν πληρούται.

52 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτός ο λόγος που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94, καθώς και τα αιτήματα της προσφεύγουσας, χωρίς να είναι αναγκαία ούτε η σύγκριση των επίμαχων προϊόντων ούτε η εξέταση των λοιπών επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Επί των δικαστικών εξόδων

53 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου..

54 Κατά το άρθρο 136, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβάλλονται οι διάδικοι στο πλαίσιο της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας θεωρούνται ως αποδοτέα έξοδα.

55 Δεδομένου ότι το Γραφείο ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων των αναγκαίων εξόδων της ενώπιον του τμήματος προσφυγών διαδικασίας, στα οποία υποβλήθηκε η προσφεύγουσα, σύμφωνα με το αίτημά της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Ακυρώνει την απόφαση του τετάρτου τμήματος προσφυγών του Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) της 19ης Μαρτίου 2003 (υπόθεση R 620/2001-4) κατά το μέρος που δέχεται την ανακοπή του δικαιούχου του ισπανικού λεκτικού σήματος NABER.

- 2) Καταδικάζει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

Pirrung

Forwood

Παπασάββας

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 20 Απριλίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. Pirrung